

MT

MT

MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 27.4.2009
KUMM(2009) 200 finali

**KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL, LILL-PARLAMENT
EWROPEW, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**Strategija tal-UE ghaż-Żghażagh – Investiment u Responsabbilizzazzjoni
Metodu miftuħ u mġedded ta' koordinazzjoni biex jindirizza l-isfidi u l-opportunitajiet
ghaż-żghażagh**

{SEC(2009) 545}
{SEC(2009) 546}
{SEC(2009) 548}
{SEC(2009) 549}

1. INTRODUZZJONI

“Il-futur tal-Ewropa jiddependi miż-żgħażaġh tagħha¹. Madankollu, l-opportunitajiet tal-ħajja għal ħafna żgħażaġh huma mħassra.” Din hija l-konklużjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-‘Agenda Soċjali Mgedda’² li tftitex li toħloq aktar opportunitajiet għaċ-ċittadini tal-UE, ittejjeb l-aċċess għall-opportunitajiet għal kulhadd kif ukoll turi solidarjetà.

Iż-żgħażaġh huma prijorità tal-viżjoni soċjali tal-Unjoni Ewropea, u l-kriżi attwali żżid il-ħtieġa li jitrawwem il-kapital uman taż-żgħażaġh. Din il-komunikazzjoni twieġeb billi tfassal strateġija għall-gejjieni tal-politiki għaž-żgħażaġh fl-Ewropa. Din tipproponi Metodu Miftuħ ta’ Koordinazzjoni (MMK) ġdid u aktar qawwi li jkun flessibbli u ssimplifikat fir-rappurtar tiegħu u jsaħħaħ ir-rabta mal-oqsma politiċi koperti mill-Patt Ewropew għaž-Żgħażaġh fl-Istrateġija ta’ Lizbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi. Billi tadotta approċċ intersettorjali, din tinkorpora rispons fuq medda qasira ta’ żmien fi sforz ta’ responsabbilizzazzjoni taż-żgħażaġh fuq medda twila ta’ żmien. L-istrateġija toħloq kundizzjonijiet favorevoli għaž-żgħażaġh biex jiżviluppaw il-hiliet tagħhom, jissodisfaw il-potenzjal tagħhom, jipparteċipaw b’mod attiv fis-soċjetà, u jinvolvu ruħhom aktar fil-bini tal-proġett tal-UE. Iż-żgħażaġh mhumieħ responsabbiltà diffikultuża iżda riżorsa kritika għas-soċjetà li tista’ tiġi mobilizzata biex jinkisbu għanijiet soċjali oġhla.

2. L-ISFIDI U L-OPPORTUNITAJIET TAŻ-ŻGHAŻAĠH TAL-LUM

L-Ewropej qegħdin jgħixu aktar fit-tul, qed ikollhom it-tfal aktar tard u ż-żgħażaġh qegħdin jonqsu. Il-grupp ta’ etajiet bejn il-15 u d-29 sena hu mbassar li fl-2050 ikun jirrappreżenta 15,3 % tal-popolazzjoni tal-Ewropa, filwaqt li bħalissa huwa 19,3 %³. Dawn il-bidliet demografiċi jaffettwaw lill-familji, lis-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet kif ukoll lit-tkabbir ekonomiku. Il-globalizzazzjoni tista’ ġġib magħha tkabbir u impjiegi, iżda tista’ wkoll toħloq sfidi speċifiċi għal haddiema vulnerabbli bħalma huma ż-żgħażaġh, kif uriet il-kriżi⁴. Il-kwistjonijiet dwar il-bidla fil-klima u s-sigurtà tal-enerġija jirrikjedu aġġustamenti fl-imġiba u fl-istili ta’ ħajja tal-ġenerazzjonijiet futuri. Il-kompetenzi ewlenin flessibbli biżżejjed biex jiżviluppaw hiliet xierqa tul il-ħajja huma vitali, u t-tluq bikri mill-iskola għadu kwistjoni ċentrali.

Iż-żgħażaġh jgħożžu l-ħbiberija, ir-rispett, it-tolleranza u s-solidarjetà u din il-ġenerazzjoni x’aktarx li hija l-aktar edukata, avvanzata teknikament kif ukoll l-aktar mobbli li qatt kien hawn qabel. Madankollu, bħall-bqija tas-soċjetà, dawn iħabbtu wiċċhom ma’ individwalizmu u pressjonijiet kompetittivi akbar u mhux neċessarjament jaqsmu l-istess opportunitajiet.

Permezz ta’ konsultazzjoni estensiva fl-Ewropa kollha⁵, instab li l-isfidi speċifiċi li ġejjin jinsabu fuq quddiem nett fost it-tħassib taż-żgħażaġh: l-edukazzjoni, l-impjieg, l-inklużjoni soċjali u s-saħħa. Jeħtieġ li ż-żgħażaġh tal-Ewropa jkunu attrezzati biex jieħdu vantaġġ mill-

¹ Li jfisser b’mod ġenerali adoloxxenti u żgħażaġh li għandhom bejn it-13 u t-30 sena. Għal finijiet ta’ statistika, l-istess firxa ma ntuzatx dejjem fit-test kollu.

² COM(2008) 412

³ Sors: Eurostat

⁴ COM(2009) 34

⁵ Ara l-Istima tal-Impatt meħmuża magħha kif ukoll ir-rapporti dwar il-konsultazzjoni

opportunitajiet bhall-partecipazzjoni ċivika u politika, il-volontarjat, il-kreattività, l-intraprenditorija, l-isport u l-impenn globali.

Id-diffikultajiet fl-edukazzjoni, l-impjiegi, l-inkluzjoni u s-saħħa, flimkien ukoll mal-problemi fil-finanzi, djar jew trasport, jagħmluha diffiċli għaż-żgħażaġh biex jiksbu l-awtonomija, sitwazzjoni fejn għandhom ir-riżorsi u l-opportunitajiet li jmessu haġġithom huma stess, jipparteċipaw bis-sħiħ fis-soċjetà u jiddeċiedu b'mod indipendenti.

3. IL-ĦTIEĠA GHAL QAFAS ĠDID

3.1. Kooperazzjoni tal-UE

Il-kooperazzjoni bejn iż-żgħażaġh hija qasam politiku tal-UE żviluppat u strutturat sew. Il-programmi tal-UE għaż-żgħażaġh ilhom li ġew implimentati sa mill-1988. Il-proċess politiku kien żviluppat permezz tal-White Paper tal-2001⁶ u bħalissa huwa msejjes fuq tliet pilastri:

- Iċ-ċittadinanza attiva taż-żgħażaġh permezz tal-MMK b'erba' prioritajiet (partecipazzjoni, informazzjoni, volontarjat u għarfien aħjar taż-żgħażaġh), għanijiet komuni, rapporti tal-Istati Membri u djalogu strutturat maż-żgħażaġh;
- Integrazzjoni soċjali u professjonali permezz tal-implimentazzjoni tal-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh⁷ skont l-Istrateġija ta' Lizbona, bi tliet prioritajiet (impjiegi/inkluzjoni soċjali, edukazzjoni/tahriġ, rikonċiljazzjoni tax-xogħol u l-ħajja privata). Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Biex jingieb 'il quddiem is-sehem sħiħ taż-żgħażaġh fl-edukazzjoni, l-impjieg u s-soċjetà"⁸ komplet tipproponi azzjonijiet addizzjonali;
- L-integrazzjoni taż-żgħażaġh f'politiki oħra (bħal antidiskriminazzjoni, saħħa).

3.2. Il-Valutazzjoni tal-Politiki taż-Żgħażaġh

L-Istati Membri ġew ikkonsultati dwar il-qafas attwali u azzjonijiet possibbli fil-ġejjieni. Il-Parlament Ewropew mexxa seduta dwar iż-żgħażaġh fi Frar 2009. Bħala parti mid-djalogu strutturat, kien hemm dibattiti b'eluf ta' żgħażaġh fl-Ewropa kollha. Ġew organizzati laqgħat mal-Forum Ewropew taż-Żgħażaġh kif ukoll mal-Kunsilli Nazzjonali taż-Żgħażaġh. Konsultazzjoni onlajn iġġenerat aktar minn 5 000 tweġiba. Ir-riċerkaturi u l-manigġers tal-programm Żgħażaġh Attivi taw ukoll il-fehmiet tagħhom.

B'mod ġenerali, l-MMK jitqies bħala għodda xierqa għall-kooperazzjoni, u l-prioritajiet tiegħu għadhom rilevanti. Il-qafas ispira leġislazzjoni jew strateġiji relatati maż-żgħażaġh fil-livell nazzjonali. Aktar pajjiżi jinvolve l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh fit-tfassil tal-politika tagħhom. Il-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh għolla l-profil taż-żgħażaġh fi hdan l-Istrateġija ta' Lizbona, b'mod partikolari fir-rigward tal-edukazzjoni u l-impjiegi, u nkiseb progress fil-qasam tal-antidiskriminazzjoni u tas-saħħa.

Madankollu, il-qafas – li għandu jiskadi fl-2009 – mhux dejjem ta prova tal-effiċjenza u tal-kapaċità tiegħu li jagħti r-riżultati. Mhuwiex ikkoordinat biżżejjed biex jindirizza l-isfidi

⁶ COM(2001) 681

⁷ Il-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew, Marzu 2005 (7619/05)

⁸ COM(2007) 498

kollha. Hemm kunsens għal approċċ trasversali msahħa, kif mitlub mill-Parlament Ewropew f'Dikjarazzjoni tal-2008 dwar ir-Responsabbilizzazzjoni taż-Żgħażaġh. Id-djalogu strutturat għandu wkoll ikun organizzat aħjar u jiffaċilita involviment akbar ta' żgħażaġh mhux organizzati, b'mod partikolari dawk b'inqas opportunitajiet.

4. ŻGHAŻAĠH – INVESTIMENT U RESPONSABILIZZAZZJONI

4.1. Il-Viżjoni tal-UE għaž-Żgħażaġh

Iż-żgħażaġh għandhom jagħmlu l-aħjar użu mill-potenzjal tagħhom. Din il-viżjoni hija indirizzata lil kulhadd, iżda l-azzjonijiet għandhom jiffokaw fuq dawk b'inqas opportunitajiet. Din hi msejsa fuq approċċ dupliċi:

- **Investiment fiż-Żgħażaġh** l-introduzzjoni ta' aktar riżorsi biex jiġu żviluppati oqsma ta' politika li jaffettwaw liż-żgħażaġh fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u li jtejbu l-benessri tagħhom.
- **Responsabbilizzazzjoni taż-Żgħażaġh:** il-promozzjoni tal-potenzjal taż-żgħażaġh għat-tiġdid tas-soċjetà u biex jikkontribwixxu għall-valuri u l-miri tal-UE.

Se tkun żviluppata kollaborazzjoni akbar bejn il-politiki taż-żgħażaġh u oqsma oħra ta' politika bhall-edukazzjoni, l-impjiegi, l-inklużjoni u s-saħħa, bl-attivitajiet taż-żgħażaġh u l-ħidma maż-żgħażaġh ikollhom rwol ta' appoġġ. L-MMK imġedded fil-qasam taż-Żgħażaġh se jġedded tfassil ta' politika 'magħquda' billi jdaħħal fil-proċessi l-oħra ta' koordinazzjoni politika l-għarfien espert speċifiku tiegħu, kif ukoll jipprovdi liż-żgħażaġh bl-opportunità li jiġu kkunsidrati u li jsemmgħu lehinom. Is-sehem tal-UE huwa li tghin lill-Istati Membri, li huma responsabbli għall-politiki taż-żgħażaġh, jikkooperaw aħjar.

4.2. Strategija għaž-Żgħażaġh fuq Medda Twila ta' Żmien bi Prijoritajiet għal Medda Qasira ta' Żmien

Fuq il-bażi tal-għarfien attwali tal-qagħda taż-żgħażaġh⁹, qed tiġi proposta strategija ġdida bi tliet miri ġenerali u interkonnessi li huma marbuta mill-qrib ma' dawk tal-Aġenda Soċjali Mġedda:

- **Il-Holqien ta' aktar Opportunitajiet** għaž-Żgħażaġh fl-edukazzjoni u l-impjiegi
- **It-titjib tal-Aċċess** u l-partecipazzjoni shiħa taż-żgħażaġh kollha fis-soċjetà
- **It-Trawwim tas-Solidarjetà Reċiproka** bejn is-soċjetà u ż-żgħażaġh

Għal kull mira, qed jiġu proposti tnejn jew tliet 'oqsma ta' azzjoni' b'għanijiet għall-ewwel tliet snin, 2010-2012. Fi hdan kull qasam hemm lista ta' azzjonijiet speċifiċi possibbli li jistgħu jitwettqu mill-Istati Membri u/jew mill-Kummissjoni. L-isfidi u l-opportunitajiet li qed iħabbtu wiċċhom magħhom iż-żgħażaġh tal-lum se jiġu vvalutati u prijorizzati kull tliet snin biex jiżguraw li jkun hemm flessibbiltà u li l-oqsma ta' azzjoni jirriflettu l-ħtiġijiet li dejjem jinbidlu tal-ġenerazzjonijiet il-ġodda. Jistgħu jsiru wkoll aġġustamenti ladarba jiġi stabbilit is-segwitu għall-Istrategija tal-UE għat-Tkabbir u l-Impjiegi lil hinn mill-2010.

⁹ Rapport tal-UE dwar iż-Żgħażaġh 2009

4.2.1. Il-Holqien ta' aktar opportunitajiet għaż-Żgħażaġh

Qasam ta' Azzjoni 1 – Edukazzjoni

Kważi 80 % taż-żgħażaġh bejn l-20 u l-24 sena fl-Ewropa temmew l-edukazzjoni sekondarja oġhla. Madankollu, kwart minn dawk li għandhom 15-il sena għandhom livell baxx fl-għarfien tal-qari¹⁰ u sitt miljun żagħżuġh/a jtilqu mill-iskola mingħajr kwalifiki. Il-mobilità akbar tagħmel lill-UE spazju miftuħ għall-iżvilupp ta' talenti u potenzjali taż-żgħażaġh¹¹ iżda xorta waħda għadha limitata.

Il-Kummissjoni Ewropea proponiet MMK ġdid għall-Edukazzjoni¹² li jindirizza l-isfidi strateġiċi fuq medda twila ta' żmien li ġejjin: Tagħlim tul il-Ħajja u Mobilità, Kwalità u Effiċjenza, Ekwità u Ċittadinanza, Innovazzjoni u Kreattività, kif ukoll approċċ ġdid għat-tlaqqiġ tal-ħtiġijiet u l-ħiliet tas-suq tax-xogħol għas-Seklu 21¹³. It-tisħiħ ta' edukazzjoni formali huwa prijorità ewlenija, iżda l-ħiliet jistgħu jinkisbu barra mill-klassi permezz tal-ħidma maż-żgħażaġh u l-użu ta' teknoloġiji ġodda.

Għan

B'mod komplimentari mal-edukazzjoni formali, l-edukazzjoni mhux formali għaż-żgħażaġh għandha tkun appoġġjata biex tikkontribwixxi għat-Tagħlim tul il-Ħajja fl-Ewropa, billi tiġi żviluppata l-kwalità tagħha, jiġi rikonoxxuti r-riżultati tagħha, u tiġi integrata ahjar mal-edukazzjoni formali

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi ħdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jiżviluppaw opportunitajiet ta' tagħlim mhux formali bħala waħda mill-firxa ta' azzjonijiet biex jiġi indirizzat it-tluq bikri mill-iskola
- Jużaw b'mod sħiħ il-firxa ta' għodod stabbiliti fil-livell tal-UE għall-validazzjoni tal-ħiliet u r-rikonoxximent tal-kwalifiki¹⁴
- Jippromwovu l-mobilità tat-tagħlim taż-żgħażaġh kollha
- Iheggu l-kooperazzjoni bejn dawk li jfasslu l-politika taż-żgħażaġh u dawk responsabbli mill-politika tal-edukazzjoni
- Jindirizzaw l-isterjotipi tas-sessi permezz ta' sistemi ta' edukazzjoni formali u mhux formali
- Jagħmlu disponibbli servizzi ta' gwida u konsulenza ta' kwalità tajba għaż-żgħażaġh

¹⁰ COM(2008) 425

¹¹ Bħalma huma l-programmi Erasmus u Żgħażaġh Attivi

¹² COM(2008) 865

¹³ COM(2008) 868

¹⁴ Dik tal-ewwel hi assicurata permezz ta' għodod bħall-Europass, l-EQF (Qafas Ewropew għall-Kwalifiki) jew l-ECVET (Krediti Ewropej fl-Edukazzjoni u fit-Taħriġ Vokazzjonali), u din tal-aħħar mid-Direttiva 2005/36/KE.

- Jiżviluppaw strutturi parteċipattivi fi hdan is-sistema edukattiva kif ukoll kooperazzjoni bejn skejjel, familji u komunitajiet lokali

Il-Kummissjoni se tkompli tiżviluppa l-funzjoni ta' awtovalutazzjoni tal-Europass, b'mod partikolari ghal hiliet żviluppati f'ambjenti mhux formali u tipprovdi ċertifikati bhalma hu l-Youthpass

Qasam ta' Azzjoni 2 – Impjiegi

Il-perjodi ta' tranżizzjoni taż-żgħażaġh mill-edukazzjoni għall-impjiegi saru ferm itwal u kumplessi. Il-qgħad fost iż-żgħażaġh huwa bħala medja mill-inqas darbtejn oghla minn dak għall-haddiema b'mod ġenerali; il-kriżi ekonomika attwali titfa' pressjoni ulterjuri fuq l-opportunitajiet tas-suq tax-xogħol għaž-żgħażaġh. Dawn jahdmu ta' spiss f'xogħlijiet temporanji u ta' kwalità baxxa u mhumiex imħallsa tajjeb. Il-qgħad fost iż-żgħażaġh hafna drabi huwa dovut għal nuqqas ta' hiliet jew tlaqqiġh hażin tal-hiliet. Jinhtieġu sistemi ta' gwida u konsulenza rigward id-direzzjonijiet tal-kwalifiki kif ukoll opportunitajiet ta' xogħol fil-gejjieni.

Il-promozzjoni tal-aċċess għas-suq tax-xogħol u ta' impjiegi ta' kwalità kienet prijarità ewlenija tal-Istrateġija ta' Liżbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi u l-Patt Ewropew għaž-Żgħażaġh. Dan il-momentum għandu jinżamm. L-impatt tal-kriżi finanzjarja u ekonomika fuq is-swieq tax-xogħol iżid l-urġenza biex jiġu indirizzati l-impjiegi għaž-żgħażaġh fuq medda qasira u twila ta' żmien. Il-moviment liberu tal-haddiema, li hu rilevanti speċjalment għaž-żgħażaġh fil-bidu tal-karrieri tagħhom, huwa l-qofol tas-Suq Uniku.

L-għanijiet

L-azzjoni politika għall-impjiegi fl-Istati Membri u fil-livell tal-UE għandha tkun ikkoordinata tul l-erba' komponenti ta' flessigurtà biex tiffaċilita t-tranżizzjonijiet mill-iskola għax-xogħol jew mill-inattività jew mill-qgħad għax-xogħol. Ladarba tkun fis-sehh, iż-żgħażaġh għandhom ikunu jistgħu jagħmlu tranżazzjonijiet għal impjiegi ahjar.

Iż-żieda u t-titjib tal-investimenti biex ikun hemm il-hiliet tajbin għal daww l-impjiegi li hemm domanda għalihom fis-suq tax-xogħol, bi tlaqqiġh ahjar fuq medda qasira ta' żmien kif ukoll antiċipazzjoni ahjar fuq medda itwal ta' żmien tal-hiliet mehtieġa.

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jiżguraw li l-impjiegi għaž-żgħażaġh jibqgħu prijarità
- Jippromwovu opportunitajiet professjonali u vokazzjonali transkonfinali għaž-żgħażaġh, inkluża l-familjarizzazzjoni minn kmieni taż-żgħażaġh mad-dinja tax-xogħol
- Jiżviluppaw il-hidma maż-żgħażaġh bħala riżorsa biex jappoġġjaw il-kapaċità taż-żgħażaġh għall-impjiegi
- Iheggu l-kooperazzjoni bejn daww li jfasslu l-politika taż-żgħażaġh u daww responsabbli mill-politika tal-impjiegi, kif ukoll l-involvement taż-żgħażaġh fil-politika tal-impjiegi
- Jiżguraw li l-fondi tal-UE disponibbli għall-promozzjoni tal-impjiegi għaž-żgħażaġh, b'mod partikolari l-Fond Soċjali Ewropew, jintużaw b'mod effettiv

- Jiżviluppaw miżuri fuq medda qasira ta' żmien fil-pjanijiet tagħhom ta' rkupru biex jistimolaw l-impjiegi għaż-żgħażaġh kif ukoll miżuri strutturali favur iż-żgħażaġh
- Jiżviluppaw servizzi ta' konsulenza u gwida għall-karriera
- Inaqqsu l-ostakoli għall-moviment liberu tal-haddiema fl-UE kollha
- Jippromwovu apprendistati ta' kwalità fi hdan l-iskemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ u/jew tal-impjiegi
- Itejbu l-kura tat-tfal biex jgħinu r-rikonċiljazzjoni bejn il-ħajja professjonali u dik privata tal-adulti żgħażaġh

Qasam ta' Azzjoni 3 – **Kreattività u Intraprenditorija**

It-teknoloġija toffri lill-generazzjoni tal-‘internet’ tal-lum, opportunitajiet godda ta' taġlim, ħolqien u parteċipazzjoni, filwaqt li għib magħha wkoll sfidi fir-rigward tal-privatezza, is-sikurezza tal-internet u l-litteriżmu medjatiku.

L-inkoraġġiment tal-intraprenditorija u l-innovazzjoni għaż-żgħażaġh huwa parti mill-Programm ta' Qafas għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni tal-2007-2013 u l-Qafas Ewropew ta' Referenza dwar Kompetenzi Ewlenin – li jinkludi l-kultura. Il-kreattività u l-innovazzjoni huma wkoll it-temi għas-Sena Ewropea 2009 kif ukoll waħda mill-isfidi strateġiċi identifikati fl-MMK il-ġdid fl-edukazzjoni u t-taħriġ.

Iż-żgħażaġh għandhom ikunu mhegga jaħsbu u jaġixxu b'mod innovattiv u t-talenti taż-żgħażaġh għandhom jiġu rikonnoxxuti. Il-kultura tistimola l-kreattività, u l-edukazzjoni intraprenditorjali għandha titqies bħala mezz għall-promozzjoni ta' tkabbir ekonomiku u impjiegi godda kif ukoll sors ta' ħiliet, parteċipazzjoni ċivika, awtonomija u stima personali.

Għan

L-iżvilupp tat-talenti, il-ħiliet kreattivi, l-inklinazzjonijiet intraprenditorjali u l-espressjonijiet kulturali taż-żgħażaġh għandhom jitheggu fost iż-żgħażaġh kollha

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jiżviluppaw aktar il-fondi tal-bidu u jheggu r-rikonnoxximent tal-intrapriżi mmexxija miż-żgħażaġh
- Jagħmlu t-teknoloġiji godda faċilment disponibbli biex jagħtu s-setgħa lit-talent zaġżuġh u jolqtu l-interess fl-arti u fix-xjenza
- Jippromwovu l-kontribuzzjoni tal-ħidma maż-żgħażaġh għall-kreattività u l-intraprenditorija taż-żgħażaġh
- Twessa' l-aċċess għal għodod kreattivi, b'mod partikolari dawk li jinvolvu teknoloġiji godda

4.2.2. *It-Titjib tal-Aċċess u l-Parteċipazzjoni Shiha taż-Żgħażaġ fis-Soċjetà*

Qasam ta' Azzjoni 4 – **Saħha u Sport**

L-Istrateġija tas-Saħha tal-UE (2008-2013) tidentifika s-saħha tat-tfal u taż-żgħażaġ bħala prijorità għal azzjoni, u giet ikkonfermata minn Riżoluzzjoni tal-Kunsill¹⁵. Is-saħha ta' hafna żgħażaġ tinsab f'riskju minhabba raġunijiet ta' stress, dieta hażina, nuqqas ta' eżerċizzju fiżiku, sess mingħajr protezzjoni, tabakk, alkoħol u abbuż mid-drogi. Il-fatturi ambjentali u soċjoekonomiċi usa' jistgħu wkoll iwasslu għal problemi ta' saħha li min-naħa tagħhom jistgħu jostakolaw il-parteċipazzjoni attiva. Għaldaqstant, jehtieg li l-ispeċifità taż-żgħażaġ fi kwistjonijiet ta' saħha tiġi trattata b'mod intersettorjali. Minbarra li jtejjeb is-saħha fiżika u l-kundizzjoni psikoloġika taċ-ċittadini żgħażaġ, l-isport għandu dimensjoni edukattiva kif ukoll rwol soċjali importanti¹⁶.

Għan

L-inkoraġġiment ta' stil ta' hajja b'saħħitha għaž-żgħażaġ, kif ukoll l-edukazzjoni fiżika, l-attività sportiva u l-kollaborazzjoni bejn haddiema responsabbli miż-żgħażaġ, professjonisti tas-saħha u organizzazzjonijiet sportivi, b'enfasi fuq il-prevenzjoni u t-trattament tal-obeżità, tidrib, vizzji u abbuż minn sustanzi, u ż-żamma tas-saħha mentali u sesswali.

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jimplimentaw ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar is-Saħha u l-Benessri taż-Żgħażaġ u jheggu l-kundizzjoni fiżika tajba u l-isport billi japplikaw il-Linji Gwida tal-UE dwar l-Attività Fiżika¹⁷.
- Jippromwovu l-opportunitajiet ta' taħriġ fil-qasam tas-saħha għall-haddiema responsabbli miż-żgħażaġ u għal dawk responsabbli miż-żgħażaġ
- Iheggu l-kooperazzjoni bejn dawk li jfasslu l-politika taż-żgħażaġ u dawk responsabbli mill-politika tas-saħha, kif ukoll l-involviment taż-żgħażaġ fil-politika tas-saħha
- Jimmobilizzaw il-partijiet kollha interessati fil-livell lokali biex jagħrfu u jgħinu liż-żgħażaġ li jinsabu f'riskju
- Jizviluppaw informazzjoni speċifika dwar is-saħha għaž-żgħażaġ, b'mod partikolari dawk li jinsabu f'riskju ta' esklużjoni soċjali, u jimmobilizzaw networks ta' informazzjoni għaž-żgħażaġ
- Iheggu l-edukazzjoni dwar is-saħha bejn il-pari fl-iskejjel u fl-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġ

Qasam ta' Azzjoni 5 – **Parteċipazzjoni**

¹⁵ 2008/C 319

¹⁶ COM(2007) 391

¹⁷ Azzjonijiet Politici Rakkomandati b'Sostenn għall-Attività Fiżika li Ttejjeb is-Saħha, 2008

Il-parteċipazzjoni shiha taż-żgħażaġh fil-hajja ċivika u politika hija sfida li dejjem qed tikber, fid-dawl tad-distakk bejn iż-żgħażaġh u l-istituzzjonijiet. L-implimentazzjoni tal-għanijiet komuni attwali għall-parteċipazzjoni u l-informazzjoni turi li għad hemm lok għal titjib, b'mod partikolari fir-rigward tal-appoġġ tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh, il-parteċipazzjoni f'demokrazija rappreżentattiva jew 'it-tagħlim biex wiehed jipparteċipa'. Dawk li jfasslu l-politiki għandhom jippruvaw jikkomunikaw b'modi li jilhqu liż-żgħażaġh – inkluż dwar kwistjonijiet ċiviċi u Ewropej – b'mod partikolari biex jattiraw żgħażaġh mhux organizzati jew żvantaġġati.

Għan

Li tiġi żgurata l-parteċipazzjoni shiha taż-żgħażaġh fis-soċjetà, billi tiżdied il-parteċipazzjoni taż-żgħażaġh fil-hajja ċivika tal-komunitajiet lokali u f'demokrazija rappreżentattiva, billi jiġu appoġġjati l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh kif ukoll diversi forum ta' 'tagħlim biex wiehed jipparteċipa', billi tithegġeġ il-parteċipazzjoni ta' żgħażaġh mhux organizzati u billi jinghataw servizzi ta' informazzjoni ta' kwalità

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi ħdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jiżviluppaw standards ta' kwalità dwar il-parteċipazzjoni, l-informazzjoni u l-konsulenza taż-żgħażaġh
- Jappoġġjaw aktar, politikament u finanzjarjament, l-organizzazzjonijiet finanzjarji, kif ukoll il-kunsilli nazzjonali u lokali taż-żgħażaġh
- Jippromwovu d-demokrazija elettronika biex jilhqu aktar żgħażaġh mhux organizzati
- Jiżviluppaw aktar l-opportunitajiet għal dibattitu bejn l-istituzzjonijiet Ewropej/nazzjonali u ż-żgħażaġh

Il-Kummissjoni se gġedded il-Portal Ewropew għaž-Żgħażaġh u tippromwovi involviment akbar taż-żgħażaġh

4.2.3. It-Trawwim tas-Solidarjetà Reċiproka bejn is-Soċjetà u ż-Żgħażaġh

Qasam ta' Azzjoni 6 – Inklużjoni Soċjali

Jehtieg li s-soċjetà turi solidarjetà lejn iż-żgħażaġh, b'mod partikolari dawk li huma żvantaġġati. Fl-2006, wiehed minn kull hames żgħażaġh ta' bejn is-16 u l-24 sena kienu jinsabu f'riskju ta' faqar. L-esklużjoni tista' tiġi kkawżata mill-qgħad, diżabilità, l-attitudni tal-individwi u s-soċjetà lejn il-migrazzjoni, diskriminazzjoni, saħha fiżika u/jew mentali, imġiba li twassal għal dipendenza, abbuż, vjolenza fil-familja u rekord kriminali. Din tista' twassal ukoll għal radikalizzazzjoni u vjolenza.

It-tmien tat-trażmissjoni intergenerazzjonali tal-faqar u l-esklużjoni jinsab fuq quddiem nett tal-aġenda politika tal-MMK soċjali¹⁸. Il-problema tal-faqar u tal-esklużjoni soċjali fost iż-żgħażaġh tinvolvi firxa wiesgħa ta' oqsma politiċi u tehtieg azzjoni integrata. F'dan il-kuntest, il-politiki tat-tfal, tal-familji u taż-żgħażaġh huma marbuta flimkien u din il-Komunikazzjoni

¹⁸ COM(2008) 418 - COM(2005) 706

tikkomplementa l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni 'Lejn Strategija tal-UE dwar id-Drittijiet tat-Tfal'¹⁹.

Ghan

Il-prevenzjoni tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali fost gruppi ta' żgħażaġh żvantaġġati u t-tmieni tat-trażmissjoni intergenerazzjonali tagħhom billi jiġu mobilizzati l-atturi kollha involuti fil-hajja taż-żgħażaġh (il-ġenituri, l-ghalliema, il-haddiema soċjali, il-professjonisti tas-saħħa, dawk responsabbli miż-żgħażaġh, iż-żgħażaġh infushom, il-pulizija u l-ġustizzja, min ihaddem...)

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jindirizzaw kwistjonijiet relatati mal-adoloxxenti u ż-żgħażaġh, b'mod partikolari dawk b'anqas opportunitajiet, fil-politiki tal-harsien soċjali u tal-inkluzjoni
- Jagħmlu l-aħjar użu mill-Fondi tal-UE u programmi sperimentali biex jappoġġjaw l-integrazzjoni soċjali taż-żgħażaġh
- Jisfruttaw il-potenzjal shiħ tal-hdima maż-żgħażaġh u tač-čentri komunitarji taż-żgħażaġh bhala mezz ta' inkluzjoni
- Jiżviluppaw għarfien interkulturali u kompetenzi għaž-żgħażaġh kollha
- Iheggu l-involviment taż-żgħażaġh fil-politika tal-inkluzjoni u l-kooperazzjoni bejn dawk li jfasslu l-politika
- Jirrikonoxxu l-isfidi meġhluba minn żgħażaġh żvantaġġati, inkluz permezz ta' premji speċjali
- Jindirizzaw il-problema tal-persuni bla saqaf, akkomodazzjoni u esklużjoni finanzjarja
- Jippromwovu l-aččess għal servizzi ta' kwalità – eż. it-trasport, l-inkluzjoni elettronika, is-saħħa u s-servizzi soċjali
- Jippromwovu appoġġ speċifiku għal familji żgħażaġh

Qasam ta' Azzjoni 7 – Volontarjat

It-turija ta' solidarjetà lejn is-soċjetà permezz ta' volontarjat hija importanti għaž-żgħażaġh u hija strument ta' żvilupp personali, mobilità fit-tagħlim, kompetittività, koeżjoni soċjali u ċittadinanza. Il-volontarjat fost iż-żgħażaġh jikkontribwixxi wkoll b'mod qawwi għas-solidarjetà intergenerazzjonali. Fir-Rakkomandazzjoni ričenti tiegħu, il-Kunsill sejjah għat-tnehhija tal-ostakoli għal mobilità transkonfinali għal voluntiera żgħażaġh²⁰.

Ghan

¹⁹ COM(2006) 367
²⁰ 2008/C 319

L-appoġġ għall-volontarjat fost iż-żgħażaġh, billi jiġu żviluppati aktar opportunitajiet ta' volontarjat għaż-żgħażaġh, issir aktar faċli biex wiehed jagħmel xogħol volontarju billi jitnehhew l-ostakoli, jiżdied l-għarfien dwar il-valur tal-volontarjat, jiġi rikonoxxut il-volontarjat bħala forma ta' edukazzjoni mhux formali u tissaħħah mill-ġdid il-mobilità transkonfinali tal-volontarji żgħażaġh

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi ħdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Isahħu r-rikonoxximent tal-hiliet permezz tal-Europass u l-Youthpass
- Jirrikonoxxu l-kontribuzzjonijiet tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh kif ukoll forom mhux strutturati ta' volontarjat
- Jirriflettu dwar modi biex iħarsu aħjar id-drittijiet tal-voluntiera u jiżguraw il-kwalità fil-volontarjat, u jassoċjaw iż-żgħażaġh u l-organizzazzjonijiet tagħhom fl-okkażjoni ta' Sena Ewropea possibbli tal-Volontarjat (2011)
- Jiżviluppaw strateġiji nazzjonali dwar il-mobilità transkonfinali tal-voluntiera żgħażaġh
- Jiżviluppaw strateġiji nazzjonali għall-promozzjoni tas-solidarjetà intergenerazzjonali permezz tal-volontarjat

Qasam ta' Azzjoni 8 – Iż-Żgħażaġh fid-Dinja

Iż-Żgħażaġh Ewropej jinsabu mħassba hafna minhabba l-isfidi globali, bħall-ksur tad-drittijiet fundamentali, id-differenzi ekonomiċi, u d-degradazzjoni ambjentali. Huma jixtiequ juru s-solidarjetà mal-bqija tad-dinja billi jiġġieldu d-diskriminazzjoni, jgħinu lill-oħrajn u jħarsu l-ambjent.

Għan

Li jiġu mobilizzati ż-żgħażaġh fit-tfassil tal-politika globali fil-livelli kollha (lokali, nazzjonali u internazzjonali) billi jintużaw in-networks taż-żgħażaġh u l-ghodod eżistenti (eż. id-djalogu strutturat) u jiġu indirizzati l-bidla fil-klima u l-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp stabbiliti min-Nazzjonijiet Uniti

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Iheggu fost iż-żgħażaġh modi ta' konsum u produzzjoni li jharsu l-ambjent (eż. riċiklaġġ, konservazzjoni tal-enerġija, vetturi ibridi eċċ.)
- Jippromwovu l-opportunitajiet ta' intraprenditorija u volontarjat ma' reġjuni li jinsabu barra mill-Ewropa
- Jappoġġjaw l-iżvilupp tal-hidma maż-żgħażaġh f'kontinenti oħra
- Iqajmu kuxjenza fost iż-żgħażaġh dwar id-drittijiet fundamentali u kwistjonijiet ta' żvilupp madwar id-dinja

4.3. Rwol Ġdid għall-Hidma maż-Żgħażaġh

Il-hidma maż-żgħażaġh²¹ hija forma ta' edukazzjoni barra mill-iskola li titmexxa minn professjonisti jew volontarji responsabbli miż-żgħażaġh fi hdan organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh, kunsilli lokali, ċentri taż-żgħażaġh, knejjes eċċ., li tikkontribwixxi għall-iżvilupp taż-żgħażaġh. Flimkien mal-familji u ma' professjonisti oħra, il-hidma maż-żgħażaġh tista' tgħin fil-ġlieda kontra l-qgħad, il-falliment fl-iskola, l-eskluzjoni soċjali, kif ukoll tipprovdi hin liberu. Tista' żżid ukoll il-hiliet u tappoġġja t-tranżizzjoni miż-żgħażaġh sal-età adulta. Minkejja li mhijiex 'formali', il-hidma maż-żgħażaġh għandha tiġi professjonalizzata aktar. Il-hidma maż-żgħażaġh tikkontribwixxi għall-oqsma kollha ta' azzjoni kif ukoll għall-għanijiet identifikati tagħhom.

Għan

Il-hidma maż-żgħażaġh għandha tiġi appoġġjata, rikonoxxuta għall-kontribuzzjoni ekonomika u soċjali tagħha, u professjonalizzata

Azzjonijiet mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fi hdan l-oqsma rispettivi ta' kompetenza tagħhom

- Jarmaw lill-haddiema responsabbli miż-żgħażaġh b'hiliet professjonali u jippromwovu l-validazzjoni tagħhom permezz tal-istrumenti Ewropej xierqa (Europass, EQF, ECVET)
- Jippromwovu l-hidma maż-żgħażaġh, fost l-oħrajn, permezz ta' Fondi Strutturali

²¹ Terminu użat komunement biex ifisser hidma maż-żgħażaġh – 'edukaturi soċjoedukattivi' hija t-terminu legali għal 'haddiema responsabbli miż-żgħażaġh', kif imsemmi fl-Artikolu 149(2) tat-Trattat

- Jiżviluppaw il-mobilità tal-haddiema responsabbli miż-żgħażaġh kif indikat fit-Trattat tal-KE
- Jiżviluppaw servizzi innovattivi, pedagogiġi u prattika tal-hidma maż-żgħażaġh

Il-Kummissjoni se tiżviluppa l-analizi tagħha tal-impatt ekonomiku u soċjali tal-hidma maż-żgħażaġh

5. IT-TWASSIL TAL-VIŻJONI F'QAFAS ĠDID TA' KOOPERAZZJONI INTEGRATA

5.1. Approċċ Intersettorjali

Il-firxa ta' kwistjonijiet li jolqtu liż-żgħażaġh titlob approċċi politiċi intersettorjali fil-livell tal-UE u f'dak nazzjonali. Il-politika taż-żgħażaġh ma tistax timxi 'l quddiem minghajr koordinazzjoni effettiva ma' setturi oħra. Min-naha l-oħra, il-politiki taż-żgħażaġh jistgħu jikkontribwixxu għall-kisba tar-riżultati f'oqsma bħall-politika għat-tfal u l-familja, l-educazzjoni, l-ugwaljanza bejn is-sessi, l-impjiegi, id-djar u l-kura tas-saħħa.

L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw l-implimentazzjoni ta' tfassil ta' politiki intersettorjali fil-livell nazzjonali. Il-kooperazzjoni intersettorjali għandha tiġi żviluppata wkoll ma' atturi lokali u reġjonali, li huma kruċjali għall-implimentazzjoni ta' strateġiji taż-żgħażaġh. Il-Kunsill jista' jipprevedi t-twaqqif ta' kooperazzjoni bejn formazzjonijiet differenti tal-Kunsill u l-Kummissjoni se ssahħah il-koordinazzjoni interna tagħha permezz ta' gruppi bejn is-servizzi. Se tingħata attenzjoni biex tiġi evitata r-ripetizzjoni tal-mekkaniżmi eżistenti. Jinhtiegu wkoll bażi ta' għarfien imtejba kif ukoll tixrid effettiv tal-aħjar prassi.

5.2. Djalogu maż-Żgħażaġh

Id-djalogu strutturat jissorvelja l-implimentazzjoni tal-Istrateġija u huwa spazju għal riflessjoni kongunta dwar il-prijoritajiet tagħha. Bħala parti mill-politiki nazzjonali għaž-żgħażaġh, l-Istati Membri huma mistiedna jorganizzaw djalogu permanenti u regolari maż-żgħażaġh. Bil-kooperazzjoni tar-Rappreżentazzjonijiet tal-Kummissjoni, dan id-djalogu jista' jinkludi temi dwar l-UE.

Fl-2010 se jitwaqqaf grupp ta' hidma li jgħaqqad l-Istati Membri mal-Forum Ewropew taż-Żgħażaġh biex jirrevedi d-djalogu strutturat (l-involviment tal-kunsilli lokali, reġjonali u nazzjonali taż-żgħażaġh, il-partecipazzjoni ta' żgħażaġh mhux organizzati, ir-rwol tal-avvenimenti tal-UE, il-miżuri ta' segwitu, eċċ.). L-imsieħba soċjali kif ukoll il-partijiet interessati godda tal-politika taż-żgħażaġh (bħall-industrija, il-fondazzjonijiet, l-għaqdiet ta' karità u l-midja mmirata lejn iż-żgħażaġh) se jkunu involuti fejn xieraq.

Huwa propost ciklu ta' djalogu strutturat maż-żgħażaġh għal kull sena. It-temi għall-perjodu li jmiss se jkunu deċiżi b'kollaborazzjoni mal-partecipanti għad-djalogu u jistgħu jkunu:

- Impjiegi għaž-Żgħażaġh (2010)
- Iż-Żgħażaġh u d-Dinja (2011)

5.3. It-Tagħlim bejn il-pari għal Tfassil ta' Politika Ahjar

Qed jiġu proposti żewġ tipi ta' proċessi ta' tagħlim bejn il-pari bejn l-Istati Membri: 'Seminars ta' Livell Għoli' meta l-kooperazzjoni politika hija essenzjali, u 'Gruppi' meta jinhtieg għarfien tekniku. Il-partijiet interessati għandhom ikunu involuti f'dawn l-eżerċizzji ta' tagħlim bejn il-pari.

Il-proposti għall-perjodu li jmiss

- Seminar ta' Livell Għoli dwar il-Kooperazzjoni Intersettorjali (2010)
- Grupp dwar il-Hidma maż-Żgħażaġh (2011)
- Seminar ta' Livell Għoli dwar il-Volontarjat fost iż-Żgħażaġh (2011)
- Grupp dwar is-Sahħa taż-Żgħażaġh (2012)
- Seminar ta' Livell Għoli dwar il-Kreattività (2012)

5.4. Implimentazzjoni

L-Istati Membri huma l-forza ewlenija wara l-implimentazzjoni ta' din l-Istrateġija. L-approċċ intersettorjali kif ukoll it-tishih mill-ġdid tal-ghodod tal-MMK għandhom ikunu ta' għajjnuna kbira. Il-laqgħat inawgurati għall-prijoritajiet għandhom jiġu organizzati fil-livell nazzjonali mal-partijiet interessati u ministeri oħra. L-awtoritajiet reġjonali u lokali għandhom ikunu wkoll involuti. Il-koordinazzjoni u l-partecipazzjoni ta' atturi rilevanti tul iċ-ċiklu shih ta' politika huma essenzjali.

Il-laqgħat tad-Diretturi Ġenerali għaž-żgħażaġh għandu jkollhom rwol ewlieni fl-implimentazzjoni tal-qafas ġdid ta' kooperazzjoni.

5.5. It-Tfassil tal-Politika msejjes fuq l-Evidenza

Għarfien ahjar huwa essenzjali għal politika soda. L-ghodod attwali (eż. id-dejta tal-Eurostat, ir-rapporti nazzjonali, iċ-Ċentru Ewropew tal-Għarfien għall-Politika taż-Żgħażaġh (EKCYP), il-Programm ta' Qafas dwar ir-Riċerka tal-UE) huma l-ewwel pass, kif ukoll ir-rapport triennali dwar iż-Żgħażaġh fl-Ewropa. Tezisti htieġa komuni li jinqasmu r-riżultati tar-riċerka u għan-netwerking tar-riċerkaturi madwar l-Ewropa kollha. Il-Kummissjoni tippromovi li:

- Jiġi kkonsolidat l-EKCYP billi jitlestew il-profilu tal-pajjiżi
- Jiġu riveduti x-xejriet eżistenti għall-prijoritajiet permezz tal-Eurydice
- Jitfassal sett ta' indikaturi u kriterji ta' referenza eżistenti dwar iż-żgħażaġh fl-oqsma tal-edukazzjoni, l-impjiegi, l-inkluzjoni u s-sahħa
- Jitwaqqaf Grupp ta' Hidma biex jiddiskuti 'deskritturi' (indikaturi sempliċi) għall-prijoritajiet ta' partecipazzjoni, volontarjat, kreattività u żgħażaġh fid-dinja, kif ukoll għaž-żgħażaġh li telqu mill-iskola, li huma qiegħda jew li mhux qed isegwu xi taħriġ.
- Jitnedew studji dwar:

- “Baby Bonds” - l-użu ta’ fondi miżmuma f’kontijiet fiduċjarji biex isostnu l-awtonomija taż-żgħażaġh aktar tard fil-ħajja (2010)
 - L-Impatt Soċjali u Ekonomiku tal-Ħidma maż-Żgħażaġh (2011)
 - Il-parteeipazzjoni elettronika taż-żgħażaġh u s-Soċjetà tal-Infurmazzjoni (2012)
- It-tnedija regolari ta’ Ewrobarometri dwar iż-żgħażaġh
- Jitħegġeg l-użu tal-Programm ta’ Qafas dwar ir-Riċerka tal-UE għar-riċerka dwar iż-żgħażaġh kif ukoll miżuri ta’ segwitu.

5.6. Rappurtar Issemplifikat

Kull tliet snin, se jiġi ppreżentat rapport kongunt tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet imsemmija hawn fuq. Dan ikun imsejjes fuq rappurtar simili mill-Istati Membri, akkumpanjat minn ‘Żgħażaġh fiċ-Ċifri’, ħarsa ġenerali lejn il-qagħda taż-żgħażaġh fl-UE preparata bl-ghajnuna tal-Istati Membri u tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh. Il-Kummissjoni tirrakkomanda li r-rapporti nazzjonali jiġu ppubblikati.

5.7. Mobilizzazzjoni tal-Programmi u tal-Fondi tal-UE

Il-programm Żgħażaġh Attivi jappoġġja l-politika għaż-żgħażaġh u l-prijoritajiet tagħha, b’mod partikolari l-mobilità transkonfinali, il-volontarjat, il-parteeipazzjoni, il-ħidma maż-żgħażaġh u l-kooperazzjoni politika (eż. it-tagħlim bejn il-pari, id-djalogu strutturat, l-istudji, l-Ewrobarometri u l-ghodod ta’ għarfien aħjar). Programmi u fondi oħra joffru wkoll ħafna opportunitajiet għaż-żgħażaġh kollha u dawn għandhom jiġu informati aħjar dwarhom, pereżempju dwar il-programmi Kultura, Tagħlim tul il-Ħajja, PROGRESS, MEDIA, Erasmus għall-Imprendituri Żgħażaġh, il-Programm għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni u l-Fondi Strutturali.

5.8. Kooperazzjoni ma’ Istituzzjonijiet oħra tal-UE u ma’ Organizzazzjonijiet Internazzjonali

Il-Parlament Ewropew jikkontribwixxi regolarment għall-politika taż-żgħażaġh. Il-Kummissjoni tistiednu jirreagixxi għal din il-Komunikazzjoni u beħsiebha żżomm lill-Parlament aġġornat dwar l-implimentazzjoni tagħha. Il-Kummissjoni beħsiebha wkoll tikkoopera mal-Komitat Ekonomiku u Soċjali u mal-Komitat tar-Reġjuni fl-oqsma rispettivi tagħhom.

Il-Kummissjoni se tkompli tikkoopera mal-Kunsill tal-Ewropa dwar oqsma ta’ interess komuni, bħall-parteeipazzjoni taż-żgħażaġh, il-ħidma maż-żgħażaġh u l-għarfien aħjar taż-żgħażaġh.